

диференційний вимір структурування світу на основі тих чи інших засобів формотворення. Теорія складки спирається на теорію «різюми», образ світу, коли світове дерево перетворюється на кореневище, яке несе повітря. Все це водночас свідчить про ту гармонію, яка є можливою та неможливою. Отже, весь цей простір говорить про те, що такі ознаки гармонії, естетичні, будемо говорити, конфігурації, як прекрасне, грандіозне, піднесене, витончене та ін. пов'язані з моральністю, а також характеризуються як піднесене, трагічне, драматичне, що в тій чи іншій мірі свідчить про втрачену гармонію.

Втрачена гармонія сучасних культурних практика спрацьовує як своєрідний антропогенний простір продукування антицінностей, що свідчать говорять про такі практики, які не можуть використати категорії «трагічне», зокрема рекламу. Тобто гармонія як естетична категорія є надзвичайно евристичною, а власне гармонізація стає одним із принципів, одною з парадигми антропного підходу щодо культури. Тобто можна стверджувати, що новітній натуралізм, який приходить зараз в практику мас-медіа, довіра до картинки, візуальний поворот – це відродження натуралізму античності, що модифікує пластику візуальних, антропологічних категорій, що ми зараз називаємо «картинка», «зображення» та інше. Можна прослідкувати наскрізну синтетичну проблему антрополінгвістичної і візуальної парадигми гармонізації культури, де власне гармонія стає одною із головних категорій, яка презентує соціокультурний проект і потенціал естетики, етики формотворчості як певної цілісності культури.

Список використаних джерел

1. Бауман З. От паломника к туристу; пер. с англ. / З. Бауман // Социологический журнал. – М., 2003. – №4. – С.19–27.
2. Бычков В. В. Триалог / В. В. Бычков, Н. Б. Маньковская, В. В. Иванов. – М.: Прогресс–Традиция, 2012. – 840 с.
3. Досократики. – Мн.: Харвест, 1999. – 784 с.
4. Кизима В. В. Тоталогія / В. В. Кизима. – К.: Парапан, 2005. – 272 с.
5. Лобас В. Х. Українська та зарубіжна культура / В. Х. Лобас, Ю. Г. Легенький. – К.: ВІПОЛ, 1997. – 272 с.
6. Татаркевич В. Античная эстетика / В. Татаркевич. – М.: Искусство, 1977. – 327 с.

References

1. Bauman Z. Ot palomnika k turistu; per. s angl. / Z. Bauman // Sociologicheskij zhurnal. – M., 2003. – №4. – S.19–27.
2. Bychkov V. V. Trialog / V. V. Bychkov, N. B. Man'kovskaja, V. V. Ivanov. – M.: Progress–Tradicija, 2012. – 840 s.
3. Dosokratiki. – Mn.: Harvest, 1999. – 784 s.
4. Kyzyma V. V. Totallogija / V. V. Kyzyma. – K.: Parapan, 2005. – 272 s.
5. Lobas V. H. Ukrai'ns'ka ta zarubizhna kul'tura / V. H. Lobas, Ju. G. Legen'kyj. – K.: VIPOL, 1997. – 272 s.
6. Tatarkevich V. Antichnaja jestetika / V. Tatarkevich. – M.: Iskusstvo, 1977. – 327 s.

Ponomarenko Yu. V., postgraduate student of the Kiev National University of Culture and Arts (Ukraine, Kyiv), ponomarenkoyura@i.ua

Marginalization and universalization as the basis of the artisation of culture

Modern reflection captures the context of cultural praxeology that defines humanity, the absolute priority of human activity, defines the practices of culture as the possibility of forming the realities of culture which surround a person in

the form of objects of its activity. The system vision of culture is characterized by an understanding of the marginality of relations to the absolute in the context of the pre-systemic, systemic and supersystemic or polysystemic reality of cultural development. That is, marginality is understood phenomenologically, aesthetically as presented by the selflessness of the center (the bearer of absolute values and dimensions of culture) and the periphery (the carrier of the antisystem, the counterpositions of cultural construction). The attitude to the center as to the peripheral sphere of behavior and state indicates about its marginalization. This is often associated with the mass, duplication of communicative acts and the aesthetic actualization of the practice of transferring the experience of the marginal image of the world of certain communities, etc. Localism and universalism become the epicenter of formative creation. It becomes especially actual in the context of the globalization of cultural relations, requires an understanding of the problem of marginal as the unity of the local and universal modes of cultural development, as the transformation of marginality to the level of actualization of the marginal, that is, its universalization and, conversely, the conception of marginalization as the localization of the universal, as elimination beyond the scope of value accentuations of culture.

Keywords: cultural artisation, marginalization, universalization, system, value, form formation.

* * *

УДК 141.319.8

Рева Н. О.,
аспірантка, Київський національний
університет ім. Тараса Шевченка
(Україна, Київ), natalie.reva@gmail.com

Чому ми не мислимо як Шерлок Холмс?

Розглянуте питання побудови людського міркування. Автор показує, що застосування чисто логічних методів: дедукції, індукції, абдукції – для прийняття певних рішень чи конструювання певних умовиводів в реальному житті не завжди здійсненне. Суттєвий час в логіці панувала антипсихологічна позиція, та на сьогодні стало ясно, що такі штучні моделі нормативної раціональності, запропоновані формальною логікою, не завжди відповідають в своєму відображенні реальності. Тож, прийшов час логіці також відійти від ідеальних моделей до вивчення емпіричного світу. На прикладі усім відомого уявного британського детектива Шерлока Холмса автор показує дію Першої і Другої системи мислення (за Канеманом) і розкриває секрет Холмсівської успішності в «віднаходженні» завжди вірних висновків.

Ключові слова: міркування, дедуктивне міркування, дедукція, індукція, абдукція, перша і друга системи мислення, швидко і повільне мислення, раціоналізація.

Наука логіка вивчає мислення і правильну побудову міркувань вже понад дві з половиною тисячі років. Серед них: Аристотель, П. Ніколь та А. Арно, або логіки Пор Рояля, Ф. Бекон – творець індуктивної логіки, Д. Скотт, У. Оккам, які розвивали ідеї логічного слідування, Дж. Буль з його працею «Дослідження законів мислення» та інші. Однак чи ми, люди, стали за цей час більш логічнішими, чіткішими, раціональнішими у плінні своїх міркувань чи прийнятті рішень? Чи ми хоча б більшу частину свого часу міркуємо, як відомий Шерлок Холмс, послідовно виводячи із наявних засновків єдиний вірний висновок?

Давайте почнемо із того, що розберемося, чим є міркування взагалі, та які особливості дедуктивного міркування зокрема. Тож, з одного боку, міркування – це когнітивний процес, у ході якого людина осмислює певну ситуацію, вирішує певне питання, приймає якість рішення. З іншого, з точки зору логіки, це не що інше, як спосіб зв'язку висловлювань [4]. У будь-якому випадку важливим є те, що людина на основі тієї інформації чи знання, яке в неї є, продукує нове. Чи, якщо говорити мовою логіки, на основі певних засновків А та В, людина будує можливий висновок С. Формалізовано це можна показати таким чином: А, В ⇒ С.

Дякуючи таким видатним постатям, як Е. Гуссерль, Л. Вітгенштайн, Г. Фреге, Б. Рассел, Р. Карнап та інші, в науці і особливо в філософії сформувалася жорстка антипсихологічна позиція. Саме логіка, а не психологія, мала просвітити людей у тому, як вони реально мислять та пізнають. Тому логіки, занурившись у вивчення мови: як буденної, так і штучної – намагалися вибудувати систему, відповідну «справжньому стану речей у нашій голові». Утім на сьогодні стало ясно, що такі штучні моделі нормативної раціональності, запропоновані формальною логікою, неадекватні в своєму відображенні реальності.

Шалена кількість емпіричних досліджень (Д. Камелан і А. Тверски, Д. Аріелі, Р. Талер, Г. Саймон, Р. Шиллер та інші) виявила, що існує значне розходження між стандартами теорії раціонального вибору, заданими в термінах теорії ймовірності, та реальною економічною поведінкою людей. Як це не дивно, та люди систематично порушують приписи нормативної моделі раціональності, приймаючи навіть банальні повсякденні рішення. Тобто їх реальна поведінка не відповідає раціональним очікуванням. Звичайно, можна було б вважати такі відхилення від нормативної системи лише випадковими помилками – і на Сонці все ж бувають плями –, та, на жаль, ці відхилення настільки систематичні в своєму прояві, що їх самих можна вважати шаблонними.

Щоб багато не говорити, краще розглянемо приклад. У не такому вже і далекому лютому 1975 р. містер С. Селвін, американський громадянин і професор біостатистики в Каліфорнійському університеті в Берклі, надіслав статтю у *American Statistician*, яку назвав Проблемою ймовірності. У ній він описав проблему, яка згодом стала називатися проблемою Монті Голла [7]. У чому вона полягала? Уявіть собі, що ви берете участь у телешоу і перед вами знаходиться три замкнені двері. Ведучий каже, що за одною з цих дверей схований автомобіль, за двома іншими – кози. Якщо ви правильно зможете вказати на двері, що ведуть до авто, то воно стає вашою. Отже, ваш шанс отримати машину (тобто відгадати правильні двері) дорівнює $1/3$.

Однак, коли ви робити свій вибір, ведучий замість того, щоб відкрити ті двері, які обрали ви, відчиняє одні, за якими схована коза, і запитує вас, чи не хотіли би ви змінити свій вибір. Після такого жесту зі сторони ведучого більшість людей вважає, що ймовірність має тепер дорівнювати $1/2$, але це не так. Ведучий знає, де знаходиться автівка, а тому не відкриває «золоті двері». Ймовірність була б $1/2$ тільки у тому випадку, коли б ведучий сам не знав розташування призів. А тепер уявіть, що ви знали, що після вашого вибору ведучий в будь-якому випадку відкриє двері одні з козою і в будь-якому випадку запропонує вам змінити вибір. Таким чином для вас вчинення таких дій не дає ніякої нової інформації про те, чи правильним, чи ні був ваш вибір. А отже, ймовірність так і залишається 1 до 3 .

Проте і це не так, наполягає пан Селвін. Він каже, що якщо гравець залишається при своїй позиції, то його шанс так і дорівнює $1/3$, однак, якщо він її змінює, то тим самим збільшує вдвічі ймовірність свого виграшу, тобто його шанси стають 2 до 3 . І він це доводить математичним шляхом, використовуючи теорему Баєса. Та в житті, найчастіше, лише людина, що звикла прислухатися до думок інших, змінює двері, коли самовпевнена особа

залишається при своїй думці. У їхніх головах замість математичних розрахунків виникає думка, або «ведучий знає, де знаходиться автомобіль, і хоче мені допомогти», або «ведучий знає, де знаходиться автомобіль, і хоче мене заплутати, збити з вірного шляху». Це так звані когнітивні упередження, які підсвідомо впливають на наш вибір. У першому випадку це «покладання на авторитет» Монті Голла, у другому на своє Его.

Звичайно, ви можете заперечити мені, сказавши, що це парадокс, який спокійно вирішується логіко-математичним методом, просто треба вміти правильно застосовувати останній. І що, можливо, те, що більшість людей допускається інтуїтивно цієї помилки, означає не більше, ніж низький рівень математичної обізнаності людей, або їх небажання вдумуватися чи рахувати, тобто банальні лінощі. Добре, можливо і так. Однак, що ви скажете про наступний приклад?

Д. Канеман, американсько-ізраїльський психолог та економіст, у своїй праці «Мислення швидко й повільно» описує такий експеримент [1, с. 43–44]: на офісній кухні одного респектабельного британського університету співробітники самі оплачували чай або каву, яку пили протягом дня, складаючи гроші в загальну скарбничку. Ніхто це не контролював, покладаючись на чесність співробітників. І ось одного дня над скарбничкою для «пожертв» біля списку цін вивісили фотографію. Протягом десяти тижнів фотографія щотижня оновлювалася: одного тижня це були квіти, наступного очі, що спостерігають та стежать за процесом – а разом із картинкою, як це не дивно, мінялися і розміри внесків.

Тожу перший тиждень експерименту на співробітників дивилися широко розкриті очі і середній внесок становив 70 пенсів на літр молока. У другий тиждень на фотографії були зображені квіти і середній внесок впав аж до 15 пенсів. Відчуваєте різницю? Ця тенденція зберігалася і надалі. У середньому в «очні» тижні внески виявилися майже втричі більше, ніж в «квіткові». Виходить, що навіть чисто символічне нагадування про те, що за нами можуть спостерігати, підштовхує нас, людей, вести себе більш пристойно. Так чи можна таку дію не можна назвати логічною чи раціональною? Зрозуміло, що ні. Бо насправді фотографія очей не несе ніякого матеріально-смыслового навантаження, окрім як психологічного тиску. І цілком очевидно, що цей тиск так і залишається несвідомим для людей, бо якби вони стали і замислилися, то, можливо, прийшли б до висновку, що картинка насправді не змінює стану речей на університетській кухні: вона не спроможна стежити, у неї не вмонтовані мікро- чи нано-камери, вона вас не покарає чи осудить, якщо ви покладете менше потрібної суми.

Такий ефект психологи називають праймінгом або ефект передумання. Це явище імпліцитної пам'яті, яке впливає на швидкість або точність рішення задачі, або на підвищення ймовірності спонтанного відтворення інформації у відповідних умовах. В наведеному вище експерименті видно, що у людини в голові без її відома, без затрати її сил і енергії, саме собою відбувається несвідоме поєднання образу очей із реальними очима людей. Таким чином, намальованим чи сфотографованим очам надаються атрибути біологічного ока. Наша чимось за своєю суттю міфологічна свідомість просто домальовує штучним очам функції справжніх очей і посилає у мозок сигнал «будь обережний, за тобою стежать».

Ця реакція, як наполягає Канеман, називається «швидке мислення». Воно виконується першою системою людського мислення, яка відповідає за миттєве пізнання світу і каталогізацію інстинктивних відчуттів. Ця система автоматична і потрібна нам для виживання. Вона «набута» нами: або в процесі еволюції, або в процесі звикання і вивчення на практиці чогось. Так, наприклад, уловлювання руху очей нам дісталось еволюційно, а розпізнання настрою людей за виразом їхнього обличчя – привчена звичка. Таким чином за рухом очей ми можемо прослідкувати хід думок людини. «Ага, він подивився на годинник, мабуть, поспішає кудись або просто нудьгує зі мною». Це висновки, які моментально можуть з'явитися у нас у голові. Вони несвідомо формуються на підставі минулого досвіду, проте, не завжди є вірними.

Тож перед нами постають такі питання:

1. Чи ми справді приречені постійно несвідомо допускати помилок, через активний вплив першої, інтуїтивної, системи, у наш процес конструювання міркування?

2. У чому ж секрет чарівного Холмівського методу, що в ньому такого особливого, що завжди приводить детектива до істинної розгадки навіть найплутаніших справ? Може в нього притуплена перша система чи він не дозволяє їй «розкрити» себе?

3. І чи можливо мислити як Холмс?

Отож, перш за все нам належить дізнатися, які логічні прийоми і інші вимоги до процесу мислення застосовував детектив, аби вирішувати поставлені перед ним задачі. Сам сер Артур Конан Дойль казав, що секрет успішності його «Бейкрівського слідчого» в правильному застосуванні дедукції. «Далі, використовуючи свій метод, який Холмс називає дедуктивним, він обчислює злочинця. Звичайний хід його міркувань такий: «Відкиньте всі неможливе, то, що залишиться, і буде відповіддю, яким би неймовірним він не здавався» [2, с. 142].

Тож, для початку вивисимо, чим є це поняття. Дедукція – це спосіб мислення, при якому конкретне знання виводиться логічним шляхом із загального. Дедуктивне міркування в свою чергу є міркуванням, в якому між засновками та висновком існує відношення логічного слідування, це означає, що кожного разу як А є істинною, то і В, яке логічно слідує з А, має бути також істинною. Наприклад, якщо людина померла, людина більше не дихає. Однак, це не діє в зворотному плані, а саме, що, якщо людина не дихає, отже людина померла. А саме так найчастіше і намагається мислення людини викривити хід думок. В реальному світі треба завжди брати до уваги й інші навколишні фактори та обставини. Таким чином, людина може не дихати, бо затамувала подих або бо, тонучи, вона наковталася води і тепер потребує реанімації. Отож, щоб уникнути цієї невідповідності, логіки вирішили ділити дедуктивні міркування на: прями та непрямі –, тобто такі, в яких висновок безпосередньо випливає з засновків, і ті, які потребують допомоги додаткових висновків. Тож, перед тим, як заключити, що людина мертва, окрім дихання, в неї, наприклад, перевіряють наявність пульсу.

Ви можете покритися і виправити мене, що відомий детектив насправді збирав конкретні дані, аби отримати загальне уявлення про становище, і будете праві. У «Етюд у багряних тонах» Шерлок Холмс говорить: «Усяке життя

– це величезний ланцюг причин і наслідків, і природу його ми можемо пізнати за однією ланкою» [2, с. 17]. Цей вислів якнайкраще описує те, як вив розслідування детектив, і це індуктивний метод. Та деякі вчені взагалі наполягають на тому, що Шерлок використовував абдукцію. Так, наприклад, за Пірсом, «абдукції представляє собою процес формування пояснювальної гіпотези. Вона – єдина логічна операція, за допомогою якої вводиться нова ідея, бо індукція тільки визначає істинне значення гіпотези, а дедукція використовується для виведення з неї необхідних наслідків. Дедукція доводить, що щось повинно бути, індукція доводить, що це щось дійсно існує і діє; абдукція передбачає, що дане щось може мати місце» [3, с. 175]. Таким чином, Чарльз Пірс вважав, що «до дедукції слід віднести всі види математичних доказів, ... до індукції – згоду, що іноді вимагає кількісної модифікації, з уже висунутим висловлюванням, ... тоді як до абдукції – всі операції, за допомогою яких створюються теорії та поняття» [6, с. 471].

Насправді Холмс, як і будь-хто з нас, міркуючи, не притримувався чітко одного методу. І так само детектив не пригнічував власну першу систему. Навпаки швидке мислення в Холмса буду досить розвинуте! Саме завдяки ньому детектив міг за декількома деталями зовнішності людини дізнатися про неї більше, ніж вона взагалі планувала б розповісти. Саме швидке мислення допомагає нам фіксувати, наприклад: міміку лица чи жести, розпізнавати літери чи символи, визначаючи до якої мовленнєвої групи вони належать і т.д. Друга система – це саме раціональне осмислення того, що зафіксувала перша, інакше кажучи раціональний аналіз наявних даних. Так, за допомогою другої системи ми вирішуємо складні логічні задачі, обчислюємо, знаходимо вбивцю, навіть якщо він здавався найбільшим неможливим з усіх підозрюваних. Тобто саме в другій системі діють будь-які логічні методи, бо саме вона є умілим і усвідомленим формування думок, рішень, висновків і оцінок.

Вся відмінність методу Холмса полягає у тому, що детектив ніколи не залишався задоволений тими інстинктивними відповідями, які підкидає перша система. Він завжди прокручував їх далі у своїй голові, передаючи під контроль другої. Тобто у Шерлока в голові постійно відбувається процес раціоналізації отриманих засновків для логічного виведення раціональних висновків. Коротко його метод можна описати, як «ніщо ніколи не залишається не обміркованим». Навіть маленькі деталі не залишаються непоміченими і непроаналізованими! Тож, якщо ви бажаєте мислити, як Шерлок Холмс, віддайте перевагу «повільній системі», а також тренуванню логічного мислення.

Це в кінці 19 століття, англійський психолог і «батько психометрії» (і до речі двоюрідний брат Дарвіна), Ф. Гальтон, вважав що швидкість дорівнює розумності [5]. Тому важливо, як-то кажуть англійці, «take your time» (не треба поспішати). Ось Шерлок, аби сконцентруватися на справі, кури трубку чи грав на скрипці. Детектив ніколи не робив поспішних висновків, якщо вони не були очевидні, як ті наприклад, що він зчитував із зовнішності своїх клієнтів. Тож, коли ви приймаєте якесь рішення: за якою з дверей схований автомобіль, чи заплатити мені неповну суму за чай сьогодні, щоб було на чому доїхати додому, чи будь-яке інше рішення – просто прокрутіть

його декілька раз в голові, спитайте себе, як було б раціональніше і логічніше поступити в цій ситуації, а потім сміливо дійте!

Список використаних джерел

1. Каменан Д. Думай медленно... Решай быстро. – Москва: АСТ, 2014.
2. Конан Дойль А. Полное собрание повестей и рассказов о Шерлоке Холмсе в одном томе. – М.: Эксмо, 2013.
3. Светлов В. А. Методологическая концепция научного знания Чарльза Пирса: единство абдукции, дедукции и индукции // Логико-философские студии. – 2008. – Т.5. – С.165–187.
4. Хоменко І. В. Логіка: теорія і практика: Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2010.
5. Konnikova M. Does Thinking Fast Mean You're Thinking Smarter? – Electronic access: <https://www.smithsonianmag.com/science-nature/does-thinking-fast-mean-youre-thinking-smarter-180950180/?no-ist>
6. Peirce C. S. Deduction, induction, and hypothesis // Popular Science Monthly. – 1878. – №13. – P.470–482.
7. Selvin S. On the Momy Hall Problem // Excerpted from The American Statistician. – August 1975. – Vol.29. – No.3.

References

1. Kamenan D. Dumaj medlenno... Reshaj bystro. – Moskva: AST, 2014.
2. Konan Dojl' A. Polnoe sobranie povestej i rasskazov o Sherloke Holmse v odnom tome. – M.: Jeksmo, 2013.
3. Svetlov V. A. Metodologicheskaja koncepcija nauchnogo znaniya Charlza Pirsas: edinstvo abdukicii, dedukcii i indukcii // Logiko-filosofskie studii. – 2008. – T.5. – S.165–187.
4. Homenko I. V. Logika: teorija i praktyka: Pidruchnyk. – K.: Centr uchbovoi' literatury, 2010.
5. Konnikova M. Does Thinking Fast Mean You're Thinking Smarter? – Electronic access: <https://www.smithsonianmag.com/science-nature/does-thinking-fast-mean-youre-thinking-smarter-180950180/?no-ist>
6. Peirce S. S. Deduction, induction, and hypothesis // Popular Science Monthly. – 1878. – №13. – P.470–482.
7. Selvin S. On the Momy Hall Problem // Excerpted from The American Statistician. – August 1975. – Vol.29. – No.3.

Reva N. O., postgraduate student, Kyiv National Taras Shevchenko University (Ukraine, Kyiv), natalie.reva@gmail.com

Why do not we think of Sherlock Holmes?

This article is devoted to the consideration of the question of constructing human reasoning. The author shows that the use of purely logical methods: deduction, induction, abduction – for making certain decisions or constructing certain inferences in real life is impossible. For a long time, anti-psychological position prevailed in logic, but it has become clear today that such artificial models of normative rationality, proposed by formal logic, are inadequate in their reflection of reality. Thus, it is time for logic to move away from ideal models to studying the empirical world. By the example of the famous imaginary British detective Sherlock Holmes, the author explains the action of the First and Second systems of thought (by Kahneman) and reveals the secret of Holmes' success in always «finding» the right conclusions.

Keywords: reasoning, deductive reasoning, deduction, induction, abduction, first and second systems, fast and slow thinking, rationalization.

02.15.61 Философия ценностей
УДК 13

Салманова К. М.,
диссертант, Нахчыванский
Государственный Университет
(Азербайджан), matlabm@yandex.com

ВЫБОР ЦЕННОСТЕЙ И ОБУСЛАВЛИВАЮЩИЕ ЕГО ФАКТОРЫ

Анализируются проблема выбора ценностей и ее основные методологические принципы. Автор приходит к такому выводу, что в

ряду нравственных детерминантов деятельности большое значение приобретают ценностное сознание человека и формируемая на этой основе система ценностей. С этой точки зрения, для определения ценностного аспекта деятельности человека, прежде всего, следует определить главные методологические принципы данной проблемы.

Особое внимание в статье обращено исследованию Западных и Восточных ценностей. Автором осуществлен научный анализ сущности и содержания категории ценности и выдвинуты интересные факты об ее природе.

Ключевые слова: человек, ценности, сознание человека, деятельность, методологические принципы.

(статья друкється мовою оригіналу)

Ценностное сознание человека и формирующийся на этой основе выбор ценностей занимает важнейшее место среди нравственных, духовных детерминантов его деятельности. Для определения аспектов ценностей человеческой деятельности необходимо, прежде всего, установление его основных методологических принципов.

Важнейшая роль системы ценностей в деятельности человека объясняется, прежде всего, тем, что материальные трансформации, свойства познавательного опознавательного и оценочного характера выступают как одно единое, неотъемлемое [1, с. 14]. Роль ценностей в процессе деятельности главным образом отражается в том, что его субъект оценивает соответствующие предметы естественной и социальной действительности с точки-зрения самих событий и деятельности. Именно поэтому, мир выступает перед осознающей и обновляющей его личностью как многостороннее и многоступенчатое творение. Это очень важный методологический принцип. Данный методологический принцип требует наличие независимых качеств сознания и дифференциацию от познавательных отношений. Руководствуясь упомянутым методологическим принципом можно раскрыть с одной стороны, сущность оценивающего вида человеческой деятельности, с другой стороны, анализировать проблемы, связанные с системой ценностей в таких его видах как материальная трансформация, познавательно – осознательное, социально – политическое и другие. Человеческая деятельность является предметом не только рационально-теоретического познания, но и ценностного сознания, разрабатывающего и оценивающего определенное отношение к действительности.

Ценности создаются как феномен реальности, в процессе человеческой деятельности, поэтому, они составляют своеобразный «смысл» социальной жизни и отражаются в общественных отношениях. Каждый человек выражает определенное оценивающее отношение к окружающим его проявлениям действительности. Такое отношение, говоря иными словами, нужные для нас выбор и отделение от других оцениваемые нами предметы являются необходимыми действиями индивида. Без этого невозможна как деятельность, так и сама жизнь человека, обладающего различными потребностями, интересами и целями [2, с. 16–17]. На самом деле, формы жизни и деятельности человека без исключения обуславливается системой ценностей различного вида и неотъемлема от них; высокие человеческие качества, принадлежащие личности, как социальному существу, являются результатом усвоения им существующих и действующих в обществе прогрессивных ценностей и руководства ими. Именно